

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

90. Meddelelse. Oktober 1923.

2. Oplag (1. Oplag 15. Juni 1922).

A. Forsøgsresultater.

Sorts- og Stammeforsøg med lave Marværter 1919—1921.

Efter en i Efteraaret 1918 udsendt Indbydelse til at deltage i et 3-aarigt Dyrkningsforsøg med lave Marværter blev der anmeldt 7 Stammer, og til Sammenligning blev første Aar indkøbt 2 Handelsprøver og i de følgende Aar 3 Handelsprøver.

Forsøgene er udførte paa Havebrugs-Forsøgsstationerne: Blangsted ved Odense med svær lermuldet Jord, Spangsbjerg ved Esbjerg og Hornum i Himmerland, der begge har sandmuldet Jord.

Følgende Sorter har deltaget i Forsøgene og givet i Udbytte i Gennemsnit for 1920 og 1921:

	kg pr. 100 m ² .	
	Grønne Bælge	Grønne Frø
<i>Wonder of Witham</i> (4 Stammer, herunder 1 <i>Coopers Markt Schatz</i>)	71.2—76.3	31.8—34.6
<i>Record</i>	73.6	30.7
<i>London Torve</i> (2 Stammer)	68.1—70.6	26.8—27.9
<i>American Wonder</i> (3 Stammer, herunder 2 <i>William Hurst</i>)	61.1—67.3	25.9—29.1
Af Storbælgede Ærter: 1 <i>Carter's Daisy</i> og 1 <i>Stratagem</i>	73.7—79.0	32.0—35.0

Forsøgene viser, at de forskellige Ærtesorter har meget forskellig Dyrkningsværdi.

Forskellen mellem de anmeldte Stammer og Handelsprøverne har derimod været mindre — et Forhold, der tyder paa, at der ikke herhjemme er udført noget større Arbejde for Haveærternes Forædling, men som ogsaa kan skyldes, at Ærter har Selvbestøvning, saaledes at rene Linier tør forventes at være umodtagelige for Forbedring ved Udvalg.

Wonder of Witham er den Sort, der har størst Dyrkningsværdi. Foruden at give et stort Udbytte har Bælgene et smukt Udseende og en høj Frøprocent, og de grønne Frø, der er den egentlige Maalestok for Sortens Brugsværdi, er af god Kvalitet.

Hvorvidt den ret udbredte Antagelse, at denne Sort ved meget tidlig Saaning spirer mindre godt, er rigtig, er ikke forsøgsmæssigt undersøgt. Stammer af Wonder of Witham er indsendt af: Danske Landboforeningers Frøforsyning og Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger og A/S L. Dæhnfeldt, Odense.

Record kommer næstefter i Udbytte. Bælgene er smukke, men de har lav Frøprocent, saa Udbyttet af grønne Frø er for ringe. Kvaliteten af grønne Frø er ikke god, den nærmer sig Skalærter.

London Torve har for lav Frøprocent og giver for lidt i Udbytte.

American Wonder har middelstor Frøprocent, men Udbyttet af Bælge er for lille. Bælgene har været tjenlige til Plukning 3 Dage tidligere end Wonder of Witham, men i Tidlighed kan den ikke klare sig for de lave Skalærter, og i Udbytte og Kvalitet er den Wonder of Witham underlegen, hvorfor der næppe er nogen Grund til at dyrke den.

Carter's Daisy og Stratagem er betydelig sildigere end de øvrige, de har store, grove Bælge og Frø og lav Frøprocent. Udbyttet er omtrent som af Wonder of Witham, men som Følge af Sorternes Sildighed og Bælgenes og Frøenes daarlige Kvalitet fortjener disse Sorter ingen Udbredelse.

Vejrliget har udøvet stor Indflydelse paa Udbyttets Størrelse. Forsøgene viser en karakteristisk Nedgang i Udbyttet fra 1919 til 1921. Gennemsnitsudbyttet har været henholdsvis 84, 63 og 43 kg Bælge pr. 100 m². Aarsagen hertil maa sikkert søges i, at 1919 havde den største og 1921 den mindste Regnmængde i den forud for Plukningen liggende Maaned (Juni). At Udbyttet ved Spangsbjerg, der har den største Juni-Nedbør, hvert Aar har ligget ca. 40 pCt. højere end for Blangsted og Hornum, bekræfter denne Antagelse. Vanding af Ærterne i Juni Maaned vil — hvis Nedbøren er lille — kunne forhøje Udbyttet betydeligt. Om Vandings Virkning henvises til 88. Meddelelse.

Udførlig Beretning om Forsøgene findes i Tidsskrift for Planteavl, 28. Bind, Side 807 og følg., der kan bestilles gennem enhver Boghandel for 10 Kr. pr. Bind (ca. 800 Sider). Særtryk af Beretningen (156.) kan faas i Boghandelen til en Pris af 50 Øre.